

"мозковий штурм", відбуваються зустрічі з викладачами, бесіди на різні теми актуальні для студентів-іноземців.

Ефективним є тестування й оволодіння практичними навичками на фантомах. Усе це проводиться з метою зацікавити та сформувати пізнавальну діяльність в іноземного студента.

Таким чином, з огляду на вищезазначене на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії викладається клінічна дисципліна "Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія" з урахуванням всіх вимог навчальної програми щодо теоретичної й практичної підготовки майбутніх лікарів, а також беруться до уваги психологічні особливості іноземних студентів.

СТВОРЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПАРАДИГМИ ЩОДО ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ В АНГЛОМОВНИХ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВИХ ЗДОБУТКІВ КАФЕДРИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Гришанін Г.Г. Дюдіна І.Л.

Останнім часом значно збільшилася кількість студентів, які навчаються на стоматологічному факультеті англійською мовою. Тому для підвищення якості їх навчання необхідно значно покращити рівень надання знань цьому контингенту студентів.

Особливість навчання англомовних іноземних студентів полягає в тому, що цей контингент студентів надає перевагу оволодінню знаннями з ортопедичної стоматології в умовах семінарських занять. Це, на нашу думку, пов'язано із тим, що переважна більшість іноземних студентів не є носіями англійської мови. Переважна більшість студентів володіють англійською мовою на побутовому рівні. Саме тому навіть вихідні дефініції вітчизняної клініки ортопедичної стоматології для цих студентів не завжди зрозумілі і потребують довготривалого та додаткового роз'яснення, доброзичливого тлумачення.

Тому метою нашої роботи було підвищення рівня ефективності та оптимізація викладання іноземним англомовним студентам теоретичних розділів ортопедичної стоматології та фахового ортопедичного лікування пацієнтів, шляхом покращення розуміння навчального матеріалу.

Для досягнення мети значення вихідних дефініцій були визначені нами як абетка, яка необхідна для вивчення теоретичних засад спеціальності ортопедична стоматологія, зокрема клінічних етапів виготовлення основних конструкцій ортопедичних протезів, що поліпшує засвоєння мануальних навичок на фантомах та лабораторних етапів виготовлення у зубопротезній лабораторії. Вихідні дефініції вітчизняної клініки ортопедичної стоматології та їх значення були перекладені викладачами кафедри на англійську мову. Визначення та їх значення були представлені викладачами як абетка, без знання якої неможливо зрозуміти спеціальності, що має особливу, притаманну лише їй, мову.

Протоколи ортопедичного лікування пацієнтів, у яких визначено логічну послідовність клінічних та лабораторних етапів, були перекладені викладачами кафедри на англійську мову.

Контроль рівня знань, як на початковому, так і на кінцевому етапах навчання англомовних іноземних студентів, здійснювався за допомогою розроблених співробітниками кафедри контрольних питань.

Аналізі результатів засвоєння матеріалу студентами при самостійному вивченні та при детальному розборі матеріалу на семінарському занятті є додатковим закріпленням отриманих знань за допомогою мануальних навичок та показує, що більш якісний результат був отриманий на семінарському занятті. Але більш глибоке засвоєння матеріалу відзначається, коли студент після самостійної роботи, навіть незначної, у домашніх умовах, отримує детальне пояснення матеріалу в аудиторії та закріплює весь матеріал, отриманий під час відпрацювання мануальних навичок. Треба відзначити, що такий метод ведення заняття вимагає від викладача багато терпіння, знання різних варіантів перекладу зазначених за темою дефініцій та досвіду педагога й лікаря.

Таким чином, ураховуючи невисокий рівень знань англійської мови більшої частини студентів, засвоєння специфічного матеріалу з ортопедичної стоматології треба починати з опанування основних дефініцій з курсу. Ці знання дають можливість студенту розуміти більш складні розділи та отримати можливість використати їх для подальшого складання іспитів (державного та ліцензійного) й успішної подальшої практики.

Література:

Томілін В.Г. Виявлення причин появи агресії в іноземних студентів медичних вузів та пошук шляхів вирішення конфліктів / В.Г. Томілін, І.Л. Дюдіна, І.А. Перешивайлова // Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ "Сучасні підходи до вищої освіти в Україні". – Тернопіль, 2017. – С. 144–145.

РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Губарева С.А., Ткаченко О.В.

У процесі професійної підготовки іноземних студентів медиків важливу роль відіграє як засвоєння теоретичної бази, придбання практичних навичок відповідного профілю, так і оволодіння практичними навичками міжкультурної комунікації.

Комунікативна особистість інофона-спеціаліста медичного профілю складається з наступних невід'ємних компонентів:

- 1) ефективна інтеркультурна комунікація;
- 2) актуальна корпоративна комунікація (лікар–лікар);
- 3) толерантне ведення комунікативного акту з представниками різних соціальних груп (лікар–пацієнт).

Основи толерантної міжкультурної комунікації та навички встановлення комунікативного акту з представниками різних соціальних культур закладаються саме в поліетнічному академічному просторі українських вузів.

Таким чином, в процесі мовної підготовки іноземних студентів одним із завдань викладача є знайомство учнів з нормами і цінностями культури спілкування, що є прийнятими як в ментальному просторі України, так і в медичному середовищі.